

5

मम विद्यालयः

राजीवः : पश्य, अनिल! एषः मम विद्यालयः।

मम विद्यालयः सुन्दरः अस्ति।

अनिलः : सत्यम्। विद्यालयः विशालः अपि अस्ति।

राजीवः : अहं प्रतिदिनं विद्यालयम् आगच्छामि।

अनिलः : विद्यालयस्य आरम्भः कदा भवति ?

राजीवः : मम विद्यालयस्य आरम्भः एकादशवादने भवति।

आरम्भे अहं प्रार्थनाखण्डं गच्छामि। तत्र अहं प्रार्थनां करोमि।

अनिलः : भवतः वर्गखण्डः कुत्र अस्ति ?

राजीवः : मम वर्गखण्डः प्रार्थनाखण्डस्य समीपे एव अस्ति ।

अनिलः : भवतः वर्गशिक्षकः कः अस्ति ?

राजीवः : हर्षामहोदया मम वर्गशिक्षिका अस्ति । सा संस्कृतं पाठयति ।

अनिलः : भवतः विद्यालये पुस्तकालयः अस्ति वा ?

राजीवः : आम् । अहं पुस्तकालये पुस्तकं पठामि । मम विद्यालये विशालं क्रीडाङ्गणम् अपि अस्ति । विरामसमये अहं तत्र खेलामि ।

अनिलः : अहो ! भवतः विद्यालये रमणीयम् उद्यानम् अपि अस्ति ।

राजीवः : न केवलम् उद्यानम् । उद्याने 'औषधबागः' अपि अस्ति ।

अनिलः : भवतः रोपितः वृक्षः अपि अस्ति वा ?

राजीवः : आम् । पश्य एषः वृक्षः मया रोपितः अस्ति ।

अनिलः : उत्तमम् । तर्हि भवान् गृहं कदा गच्छति ?

राजीवः : अहं सायं पञ्चवादने गृहं गच्छामि ।

अनिलः : भवतः विद्यालयः ननु सुन्दरः अस्ति ।

Glossary

पश्य - look, एषः - This, अस्ति - is, आरम्भः - beginning, आगच्छामि - am coming, कदा - when, मम - my, गच्छामि - am going, कुत्र - where, क्रीडाङ्गणम् - playground, एव - same, ननु - really, अहो - oh ! (to express surprise), भवति - happen, तर्हि - then, रोपितः - sown/planted, पाठयति - is teaching.

Exercise

1. Pronounce the following words correctly :

विद्यालयः, प्रतिदिनम्, आगच्छामि, आरम्भः, प्रार्थनाखण्डः, वर्गखण्डः, क्रीडाङ्गणम्, उद्यानम्, उत्तमम् ।

2. Correct the following sentences on the basis of the lesson given here :

- (1) अनिलस्य विद्यालयः सुन्दरम् अस्ति। _____
- (2) विद्यालये क्रीडाङ्गणः अस्ति। _____
- (3) राजीवः पुस्तकालये क्रीडति। _____
- (4) क्रीडाङ्गणे राजीवः पठति। _____
- (5) राजीवः नववादने विद्यालयं गच्छति। _____

3. Translate the following sentences into Sanskrit :

- (1) This is my school. _____
- (2) My school is fine. _____
- (3) The school begins at 11:00 a.m. _____
- (4) There is a library in the school. _____
- (5) I play on the ground during the break. _____

4. Fill in the gaps in the following sentences selecting the appropriate word from the brackets :

- (1) राजीवः _____ वादने गृहं गच्छति। (एकादश, पञ्च)
- (2) मम विद्यालयः _____ अस्ति। (सुन्दरः, लघुः)
- (3) अहं प्रतिदिनं _____ गच्छामि। (विमानयानम्, विद्यालयम्)
- (4) राजीवः _____ पुस्तकं पठति। (क्रीडाङ्गणे, पुस्तकालये)

Activity :

- Draw the map of your school and write 5-6 sentences about it :
- Draw the map of your village/town/city.
- Visit a garden or a farm house and make a list of the trees which are used for medicine.

Activity :

● Fill in the gaps looking at the picture :

- (1) मन्दिरस्य उत्तरे _____ अस्ति ।
- (2) मन्दिरस्य पश्चिमे _____ अस्ति ।
- (3) मन्दिरस्य पूर्वे _____ अस्ति ।
- (4) मन्दिरस्य दक्षिणे _____ अस्ति ।

● The following diagram shows directions :

